

Naturplejen

Græssende dyr giver et lysåbent landskab, som forhindrer opvækst af skov, hvor kun stikkende buske som enebær og slåen kan klare sig. I takt med at afgræsning af magre jorder er blevet mindre attraktivt for landbruget, har buske og træer vundet frem, så skal overdrevet bevares, er det nødvendigt at udføre naturpleje. Derfor samarbejder Mariagerfjord Kommune løbende med lodsejere og dyreholdere om at rydde opvækst af roser og andre buske og have græssende dyr i området.

Til gæsten

Skrænterne ved Sildehagen ejes af Mariagerfjord Kommune, mens de resterende arealer er i privat eje. Når du færdes i området, skal du tage hensyn til, at der fortsat drives land- og skovbrug og til de græssende kreaturer, heste og får.

Hunde er kun velkomne, hvis de er i snor og dyrene skal nydes på afstand, så de ikke stresses. Al færdsel sker på eget ansvar.

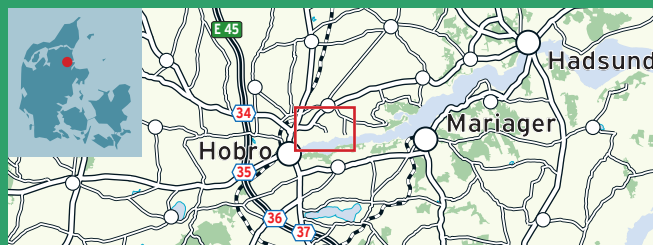
Hegedal - Bramslev Bakker

Mere information

www.mariagerfjordguiden.dk
www.visitmariagerfjord.dk
www.udinaturen.dk
www.mariagerfjord.dk/MFK/naturmiljoe

Eller du kan henvende dig til turistbureauerne i Hobro og Arden.

Mariagerfjord
KOMMUNE

Folderen om Bramslev Bakker, Hegedal og Valsgård Bæk er udgivet af Mariagerfjord Kommune, Teknik og Miljø. Spørgsmål angående turen kan stilles på tlf 97113000.

Mariagerfjord
KOMMUNE

Fredningen

Bramslev Bakker blev fredet i 1934, Hegedal i 1937 og 1970 og Valsgård Bæk i 1971. Tilsammen er området på 300 hektar. Formålet med fredningerne er at bevare det karakteristiske overdrevslandskab langs nordsiden af Mariager Fjord.

Landskabet

Det fredede landskab er både markant og dramatisk. Øverst finder du et fladt landskab med landbrugsdrift og fantastiske udsigtspunkter. Nedenfor falder

Overdrev ved Hjerritsdal

landskabet brat med stejle skråninger, der bugter sig ind og ud. I bunden møder du de meget rene vandløb, Valsgård Bæk og Kirkedalsbækken, der er naturlige og uregulerede.

Områdets kuperede terræn fortæller meget om, hvordan landskabet blev dannet. Mariager Fjord ligger i bunden af en gammel tunneldal, hvor smeltevandet fra sidste istids gletschere gravede sig vej under isen og ud på de flade smeltevandsletter mod vest. Efter isen trak sig tilbage, lavede nedbør og smeltevand kraftig erosion langs kysten og dannede de karakteristiske bakker omkring ådalene.

Valsgård Bæk

Valsgård Bæk og Kirkedalsbækken har med tiden fortsat erosionen ned til grundvandet. Det kan du se langs foden af skrænterne, hvor grundvandet pibler frem og danner væld med mange forskellige planter.

Mindesten Frisdal Slot

Lige vest for Frisdalgård lå i middelalderen Frisdal Slot, som er markeret med en mindesten. Ved stenen er der opstillet en "audioguide", som er en pæl med et telefonnummer, du kan ringe til og få historien om røvere og herskabets døtre, der på grufuld vis blev dræbt på det sted, hvor de tre Frøkenkilder springer frem.

Historie

Der har boet mennesker ved Mariager Fjord i tusinder af år, som har levet af jagt, fiskeri og indsamling af skaldyr. Der ligger mange bopladser fra ældre stenalder langs kysten og talrige gravhøje fra yngre stenalder og bronzealder tæt ved fjorden, hvor også landbrug opstod.

Lige vest for Frisdalgård lå i middelalderen Frisdal Slot, som er markeret med en mindesten. Ved stenen er der opstillet en "audioguide", som er en pæl med et telefonnummer, du kan ringe til og få historien om røvere og herskabets døtre, der på grufuld vis blev dræbt på det sted, hvor de tre Frøkenkilder springer frem.

Fra Frisdalgård fører den gamle møllevej til Hjerritsdal Mølle. Cirka midt på ruten er der en stenkiste, der har været vadested. Nær møllen løber vejen sammen med andre mølleveje.

Stenkiste

Hjerritsdal Mølle er Nordjyllands bedst bevarede vandmølle fra 1500-tallet. Møllebygningen er blevet genopført efter en brand i 1829 og beboelsesfløjen tilføjet senere. Møllen virker stadig. Vandhjulet, der er et overfaldshjul, er placeret inde i bygningen og er typisk for vandmøller på egnen. Selv gangtøjet med de store tandhjul af træ og kværne er bevaret.

Hjerritsdal Mølle

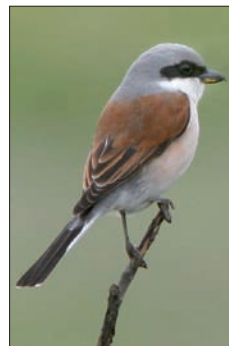
Dyreliv

Der lever mange dyr i det afvekslende landskab. Er du ude ved dagry eller i skumringen, kan du med lidt held og forsigtig adfærd se et rådyr, en ræv eller grævling.

Vandløbene strømmer hastigt og byder på rigeligt med føde til odderen, der med sin hule i brinkerne viser tegn på, at den er vendt tilbage.

Odder

Rødrygget tornskade

For de fugleinteresserede kan det betale sig at kigge efter den sjældne rødryggede tornskade i toppen af en busk eller en ene, hvor den holder udkig efter insekter og smådyr. Tornskaden har for vane at spidde byttet på tornede buske og gemme det til senere!

Langs vandløbene lever den smukke isfugl, der oftest kun opleves i et kort blåt glimt, når den passerer lavt hen over vandet. Den yngler i stejle skrænter i nærheden, hvor den graver rede i jorden.

En anden vandløbsfugl er bjergvipstjerten, der med sin gule mave og meget lange hale er let at kende. Med held kan du se den ved Hjerritsdal Mølle, hvor den gemmer sin rede imellem sten.

Bjergvipstjert

Engnellikerod

Flora

Hvis du vil nyde et rigt og varieret blomsterflor, må du på forårstur i det fredede område. Kombinationen af tørre skråninger af sand, ler og de fugtige områder i ådalene giver grundlag for at finde mange forskellige planter.

På skråningerne er der flotte overdrev med enebærbuske, der vidner om, at bakkerne har været brugt til afgræsning med husdyr i flere hundrede år. På overdrevene vokser mange arter, som tidligere var almindelige i Danmark, men nu er trængt af intensiv landbrugsdrift. Det gælder bl.a. den smukke guldblomme, timian, bakkenellike og orkidéerne skovgøgelilje og bakkegøgelilje.

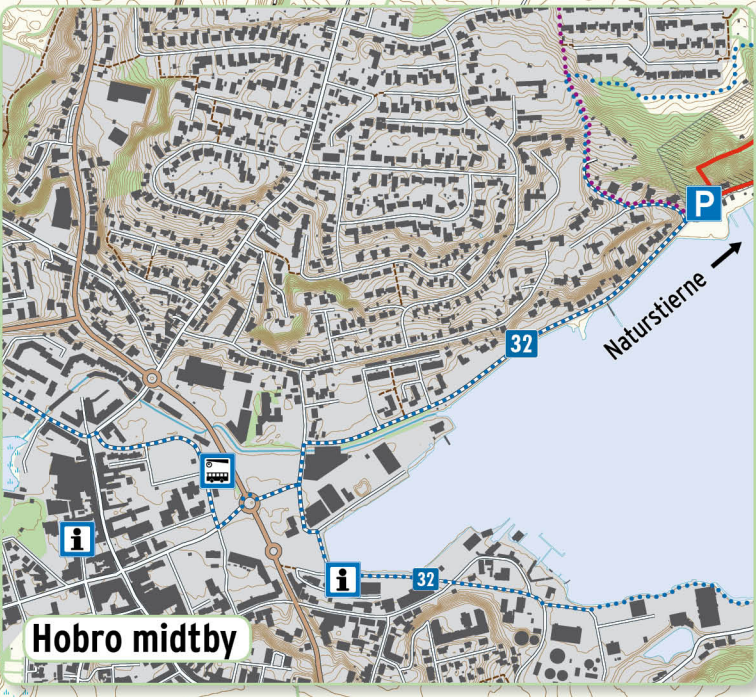
Dér, hvor grundvandet strømmer frem i kildevæld og rigkær, er der en stor rigdom af arter, bl.a. den kødædende plante vibefedt, engnellikerod, engtroidurt, leverurt, en række arter af star samt orkidéerne majgøgeurt og kødfarvet gøgeurt. Nyd de sjældne planter med øjet og lad dem være i fred, så du og andre kan få oplevelsen igen næste gang, du er på tur.

Valsgård Bæk

Bramslev Bakker

Hobro midtby

Skole

Hjerritsdal Møllegård

Frisdal Slot

Østergård

Hjerritsdal Mølle

Valsgård

Hjerritsdal

Pallum Høje

Ulegård

Wiegård

Skovgård Høj

Mandenshøj

Søndergårde

Hobro

Thorsgård

Hegedal

Tebækgård

Torndalsgård

Lille Skovgård

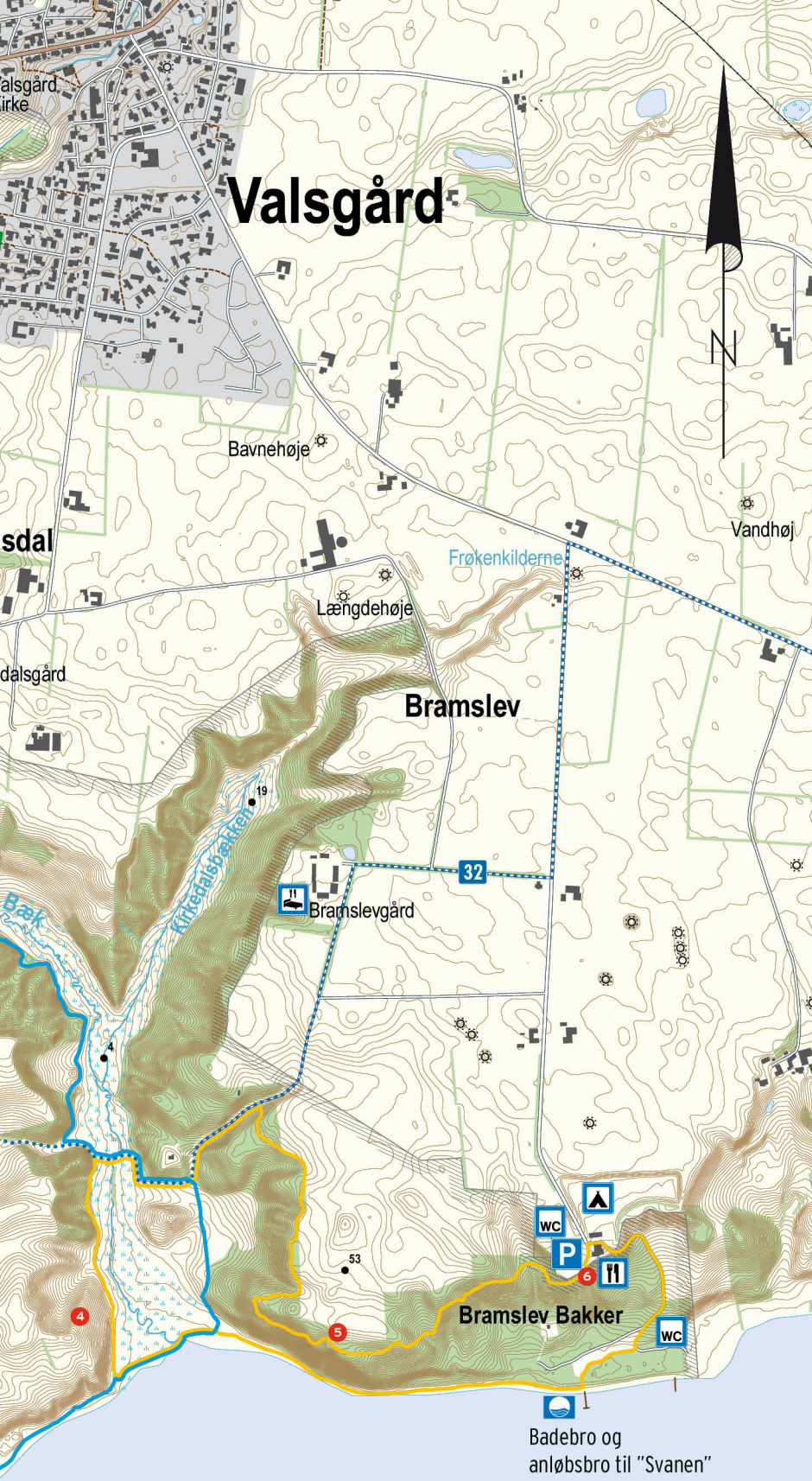
Lille Skovgå

wc Sildehagen

Hobro Lystbådehavn

Målforshold: 1:13.000

0 50 100 150 200 250 m

rd Hage

Rute afstande:

- Grøn rute - 2,3 km
- Blå rute - 5,8 km
- Gul rute - 3,9 km
- Rød rute kort - 2,6 km
- Rød rute lang - 4,9 km

Signaturforklaring:

	Skov		Gravhøj
	Vådmarksområde		P-plads
	Fjord		Restaurant
	Fredningsgrænse		Campingplads
	Golfbane		Herregårdshotel
	Vej		Golfbane/klubhus
	Højdekurve - 1 m		Turistinformation
	Afmærkede ruter		Busterminal
	Cykelrute 32		Toilet
	Uafmærket alternativ rute		Blå flag

